

På natten kommer drömmarna

Han var på toppen av sin karriär. Men en ödesdiger natt kom han på kollision med verkligheten, och sig själv. Sjökapten Georg Hindersson insåg att han måste sluta fly sin hörselskada, och ändra kurs på livet. Rehabiliteringen blev hans räddning.

Men alla minnen är bevarade, som i en kista på havsbotten. Nu skriver han om dem i sina romaner.

TEXT: SARA NORMAN FOTO: PETER KNUTSON

EN STILLA NATT PÅ HAVET är oslagbar. Att sitta ensam på kommandobryggan och glida fram under öppna himlen där stjärnorna som speglas i det blanka vattnet kommer rakt emot en.

Det är naturupplevelser av det slaget som gör att Georg Hindersson, ännu 30 år sedan han sist mönsttrade av som sjökaptan, kan sakna livet till sjöss.

Men också de våldsamma nätterna, när naturen visar prov på sin obändiga kraft i ett åskväder med blixtar som slår över hela havet.

– Att vara mitt i det, det är mäktigt. Det är nästan sakralt, så man kan bli religiös. Jo, jag saknar det. Varje dag, säger han.

Denna naturens obeskrivliga skönhet, kombinerad med en skoningslös styrka som samtidigt kan slå så hårt mot jordens liv, präglar en sjöman för alltid. Naturen ger och tar. Det har han fått uppleva på många sätt.

Ett spratt av det mer förödande slaget spelade den när Georg i 30-årsåldern fick sina första känningar av vad som senare skulle kosta honom hans yrke. Under

ett uppdrag som överstyrman på en lastbåt i Amerika hade han ansvar för allt som lastades och lossades under tre veckor samtidigt som han navigerade på nätterna.

– Det var ett fruktansvärt jobb, jag sov nästan aldrig. En dag när jag skulle lägga mig i kojén märkte jag att jag började höra ljud – röster och fågelkvitter. Eftersom jag inte hade några kunskaper om tinnitus blev jag oerhört rädd. Det blev värre och värre, och ju mindre jag sov desto mera rädd blev jag att göra fel med navigationen.

Fick inte friskintyg

På båtarna finns sjukhytt med medicinskåp och läkareböcker. I en av dessa hade Georg läst att höra röster var första tecknet på sinnessjukdom. Den bävan som han kände då inför att förlora förståndet kan han knappt beskriva. Men den syns fortfarande i ögonen när han återberättar minnet. Därför blev också lättanden stor när båten anlät till Bermuda och en läkare där kort konstaterade: ”Du ska mönstra av och åka

hem. Dina problem sitter i öronen”.

Sagt och gjort. Överstyrman Georg Hindersson satte kosan mot Stockholm och Karolinska sjukhuset, där en undersökning visade en rejäl dipp i hörselkurvan. Han fick rådet att skaffa hörapparat och lämna alla hårda krav på navigation.

Men trots de problem han nyss hade upplevt ville han inte ta råden på allvar.

– Då var jag bara glad att det inte satt i huvudet, säger han.

Så han gick till sjöss igen och avancerade till sjökaptan alltmedan hörseln blev sämre.

Nordiska båtar har höga krav på sin besättning med medicinska kontroller var sjätte månad. Till slut satte hörseln stopp för friskintygen för Georgs del. Han hörde inte längre tillräckligt bra för att ha kaptensansvaret. Men vad skulle han göra? Han tyckte inte att han kunde någonting annat.

Istället vände han sig till ett amerikanskt rederi, som inte var lika nogräknat, och fick jobb som kapten på en av dess båtar. I två år till gick allting bra, men en

mörk natt i tjock dimma på en kanal från Galveston till Houston i Texas kolliderade han med ett kanadensiskt fartyg fullastat med korn.

Han tar fram ett gulnat tidningsklipp, en helsida med bild på skeppet och de stora skador kollisionen orsakade. En person dog. Den rättsliga undersökningen friade visserligen Georg från allt ansvar, men han är ännu skakad av händelsen, och efter den olyckan bestämde han att hans tid som sjökaptan var över.

Depression och mardrömmar

– Då mädde jag fruktansvärt illa. Visst hade jag funderat på att sluta tidigare, men så fort jag hade ett uppehåll några månader så pockade det på att dra till sjöss igen. Nu hade jag på allvar mist mitt jobb och var djupt nere. Jag kände mig noll värd, berättar han.

Hörapparaten som han tidigare fått låg i en låda. Han hörde ändå tyckte han, och så skämdes han.

– Det kan vara lite svårt att förstå i dag när jag inte har några sådana känslor, men då hade jag svårt att tolerera det.

forts. _____

Nu får Georg Hindersson ro och inspiration av naturen här hemma.

Han tittar ut genom köksfönstret. Det är fri sikt och den första snön lyser upp fältet utanför. Georg beskriver sig som en viddernas man som har svårt för det instängda. I dag får han sina naturupplevelser genom promenader i grannskapet. Han har mutat in favoritstråk som han går om igen och blir lycklig av gamla knotiga äppelträd med rimfrost på grenarna. I lägenheten syns spåren efter sjömanslivet: Tavlur med havsmotiv; klippor och vågor, somliga har han målat själv. Böcker i hyllan med titlar som "Stora hamnboken", "Skeppet" och "Basic shiphandling". På datorskärmen flyger en fiskmåls förbi.

Mest säregen är ändå sovplatsen. Hela sängen är inhägnad med tungt, blåskimrande draperi. "Ja, det är kojgardinen" förklarar han självklart och rättar till den lite.

"Maran rider mig på nätterna, det är sant. Det är väl ett sätt att bearbeta sånt som är svårt. Annars har jag blivit rätt stryktålig med åren."

Det är där innanför drömmarna kommer. Fortfarande drömmer han om båtar närapå varje natt. Mest mardrömmar. De kör på grund, och det är alltid hans fel.

Sjömanslivets sötma, med enastående miljöer, pojkboksliska äventyr och "galanta damer" i hammarna, följdes alltid åt av bittra erfarenheter: Ensamheten, det blytungta ansvaret och till och med ond bråd död.

Förlorade vänner i Hollandsstormen

Redan när han mönstrat på sin tredje båt i ordningen och tagit steget från jungman till lättmatros hamnade Georg mitt i en av 1900-talets stora naturkatastrofer i Europa: Vinterstormen på Nordsjön februari 1953.

Under ett par dygn stormade det hårt, störtfloder svepte in över land och tog livet av närmare 2 000 personer längs kusterna, framför allt i Holland. Georg befann sig mitt på Nordsjön på en båt fullastad med malm.

I vildaste sjögång kämpade besättningen utan avlösnings för att få styr på ett alltmer sprucket skepp som tog in vatten och var på väg att brytas av.

På senare år har han skrivit en roman om händelsen. I den berättar han om drömmarna; om kolossala vågor och utsträckta armar som vädjar om hjälp.

– Maran rider mig på nätterna, det är sant. Det är väl ett sätt att bearbeta sånt som är svårt. Annars har jag blivit rätt stryktålig med åren. Jag var känsligare förr, säger han.

Efter så många år till sjöss var det till en början svårt att finna sig tillrätta som landkrabba. Han var 39 år och hade efter lång tid arbetat sig upp till toppen i den strikta hierarki som råder på båtarna. Nu fick han istället jobb på ett rederikontor. "Kontorsslav" kallar han det.

Efter så många år som hörande var det likafullt svårt att finna sig tillrätta som hörselskadad. Han säger att det värsta var att förlora självförtroendet. Men hörseln gick stadigt neråt och räddningen blev en rehabiliteringskurs på AMI i Uppsala.

– Där hände något inom mig. Jag träffade andra med samma problem, eller värre problem än mina. Samtal med en psykolog gjorde mig gott. Jag piggade till och kom över att jag inte längre kunde ha mitt gamla jobb. Jag började leva igen, berättar han.

Då kom kärleken

I samma veva kom också kärleken, när Georg hade passerat 45. Och det är något han faktiskt kan tacka

hörselskadan för. Eva, som blev hans fru, var nämligen hörselvårdsassistent. De köpte hus och fick två efterlängtade söner. Livet var gott.

Georg började vidareutbilda sig och läste kvällskurser i företagsekonomi på universitetet, och fick på så vis ett nytt yrke, som tillsammans med familjelivet gav hans tillvaro innehåll.

Vid en bilolycka förlorade Georg senare de hörselrester han hade kvar på vänster sida. På grund av den grava hörselskadan blev han som 56-åring förtidspensionerad. Återigen fick sig självförtroendet en törn och han blev nedstämd.

Vad som då lyfte tillvaron var samvaron i föreningen HRF Täby med omnejd, där han var ordförande.

– Det var en trevlig och intressant period. Men efter sex år fick det räcka och jag sa upp mig. Fast jag är fortfarande medlem, går på möten och håller föredrag ibland.

Egentligen döv

På höger öra bär Georg hörapparat. Den ger ett visst stöd, men han är helt och hållet beroende av avläsning för att kommunicera.

– Egentligen är jag döv, för att vara ärlig, säger Georg mot slutet av intervjun, och på frågan om han har funderat på CI svarar han ja, men att det inte blivit av att tala med någon ännu.

Sedan flera år är han och hans fru skilda. Barnen är vuxna, och han bor ensam. Men han trivs med att vara ensam. Han tycker om att skriva och har publicerat flera noveller. Nyligen kom också från tryckeriet del två i en planerad trilogi med romaner som bygger på hans självupplevda äventyr till sjöss.

En annan sak som upptar hans intresse för närvarande är TSS, tecken som stöd. På HRF-föreningens julfest har han lovat att teckna "Nu tändas tusen juleljus". ●

PORTRÄTT/GEORG HINDERSSON

NAMN: Georg Hindersson.
FÖDD: 1934 i Degerby i Finland.
BOR: i lägenhet i Täby, Stockholm.
FAMILJ: sönerna Marcus, 24, och David, 21.
HÖRSELSKADA: Vuxendöv sedan 50-årsåldern. Hörselskadan kom gradvis sedan 30-årsåldern. Orsak osäker. Troligen ärftlig.
INTRESSEN: Föreningsliv med TSS som största aktivitet. Målat tavlor. Läser och skriver mycket.
PUBLICERAT: Flera noveller och två romaner: "Röd sand" och "Pala Pala", som handlar om hans alter ego, sjömannen Heikko.
HEMSIDA: www.hindersson.com.

När det begav sig. Som 22-åring på M/S Hermion, som trafikerade USA och Öst- och Sydafrika. 1956.